

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 5.— Núm. 197.— Diumenge 22 de Maig de 1904

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisió interior de nostra terra; volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ss plets y causas; volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris 6 diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Assamblea Catalanista

Auy se reunirán a Barcelona bon nombre de delegats de diferents contradas de Catalunya pera tractar un tema altament sugestiü y simpàtic: *Lo Catalanisme y'l problema social*. Clar és qu'el nostre moviment no'l pot resoldre ab unas quantas fòrmulas aquest problema, y que a l'Assemblea per fòrça s'hi manifestarán distints criteris; mes, convenia qu'el Catalanisme se'n preocupés d'aquesta qüestió trascendental, demostrant als ulls de tothom que no la mira ab indiferència, y fent veure que es de totas las fòrsas socials y políticas que's mouen a la nostra terra, la que més garantias pot oferir a la classe obrera.

Sian las que vulguin las tendencias que dominin a l'Assamblea y las solucions que s'adoptic, al menys peral elements eatalanistas barcelonins, aquesta reunió tindrà gran importància y será motiu de goig, tant perquè's tractará un tema que allí és, de fa molts anys, de constant actualitat, com perquè s'ha procurat juntar sinò pera sempre encara, pera uns quants dies, fòrsas que de fet estarán separades y a qual disgragació havia contribuit no poch l'entitat que avuy, regoneixent antichs errors, las ha cri-

da. No s'ha fet això, que ho sapiguèm, en las demés parts de Catalunya, demostrantse un criteri no gaire ample que ns fa temer novas intranxigències y fins dubtar de la sinceritat de certs actes. Mes, ab tot, no hem sigut mai dels que hem atiat lo foc de la discordia y preferim allunyar qualsevol sospita amparats en lo nostre amor a Catalunya que's fa oblidar los egoïsmes y las petiteses dels homes.

Fèm vot, donchs, per l'èxit més complert de l'Assamblea Catalanista quinas tascas començaran avuy a Barcelona, y a la que hi estarà dignament representat aquest modest setmanari.

Declaració important

La Junta Permanent de l'Unió Catalanista ha acordat sometre a l'aprovació de l'Assamblea que ha convocat per avuy y demà, la següent declaració:

«L'Assamblea general de Delegats de l'Unió Catalanista, considerant que es una necessitat que's determini la naturalesa de l'accio social que realisa en lo nostre poble; atenent a que es una veritat indiscutible qu'el concepte de nacionalitat suposa la suma armonia y coerent de tots los pensars y sentirs honrats y socials d'un poble; inspirantse en lo gran esperit social de llibertat y de tolerància que es característich del poble català y que resplandeix en la tradició catalana pura y no estrafeta per las influencies que un segle y un altre segle han malmenat l'ànima de Catalunya; convensuda de que es un dever patriòtic aplegar a tots los que ab plena consciéncia cooperan a la renaixensa integral de la nostra nacionalitat; y afirmando que no pot lo Catalanisme usar per endavant de cap dret dels que són exclusius de la sobiranía de Catalunya, declara:

1. L'accio social del Catalanisme, y per tant l'accio que realisa l'Unió Catalanista, és una accio nacional.

2. Essent nacionalista l'accio que en lo nostre poble realisa l'Unió, tenen lo dret y'l dever de cooperarhi tots los catalans moguts per las aspiracions del nacionalisme català, qualsevol que sia. Iur, pensar y sentir en matèries politicas, religiosas y socialistas.

3. Las Bases transitorias de las Assembleas no són més qu'el reconeixement de la legalitat actual en lo periode constituyent de la Catalunya autònoma, haventse de deixar a la

sobiranía de Catalunya la concreció del pensar nacional en tot lo que per endavant no pot ni deu definir lo Catalanisme.»

LA FORSA DEL CATALANISME

Quan en las darreras eleccions legislativas y municipals, los republicans de Barcelona, apoyats tacitamente pel govern, obtinguèn en una aclapadora majoria, tots los nostres contraris, inclosa la mateixa gent dels partits tornants, vegeren ab molt de gust aquella victoria y tots, republicans centralistas y monàrquichs, feren comentaris ben poch falaguers pera la nostra causa. Tots predicavan y celebraven la mort del Catalanisme.

Al decidís lo Sr. Maura a portar per si a cap lo viatge del Rey a Barcelona, tant ell com los demés Ministres, sens recordarse de que junt ab los republicans havian cantat las absoltas al Catalanisme, endressaren totas las gestions a obtindre dels diputats regionalistes la seguretat de que no posarian obstacles ni tractarien de deslluir l'èxit d'aquest viatge. Si'l Catalanisme era, donchs, mort, a que venia cercar pactes ab nosaltres y a omplirnos d'afalachs pera que fossim bons minyóns?

Altra de las cosas que ha fet trençar lo cap als nostres enemicus és l'escissió que han volgut veure en lo nostre camp, ab motiu del viatge del Rey. Això ha fet que la gent centralista discuteixi: los uns que som altra vegada morts y altres sostenen que ara som més vius que mai.

Aquí lo que hi ha és un complet desconeixement per part de molts sabis, de lo que és la nostra causa. Sens dubte creuen qu'el Catalanisme és una de tantas fraccions acabadas en *istas* com hi ha en aquest país y que fan de la política un *modus vivendi*. Pensean que lo mateix que fan ells lo dia que's hi falta'l quefe o bò que aquest muda de casaca, hem de fer nosaltres perquè uns quants dels nostres s'avingueren anar al costat de la gent centralista en aquells actes oficials de la rebuda del Rey. No, la nostra causa está per demunt de totes aquestes petites y may ne pot sortir perjudicada pel sol fet de que uns quants, sigan los que vulgan, induits per lo que's hi dictá la consciéncia, anessin a fer acatament a una personalitat en la que hi estiga representada una forma de govern, donchs no hi ha dubte que aquells, un cop portat a cap l'acte que per las seves conviccions cregueren venian obligats a fer, tornaran tot seguit a treballar pel bé de Catalunya y pera reivindicar lo que de dret nos pertany.

Però encara que això no fos; encara que alguns d'aquells, enlluernats pels esplendoris de la realesa o perquè no tinguessin ben arreladas las nostres ideas, claudiquessin, tampoch se perjudicaria al Catalanisme, ja que la pèrdua d'algún company may pot ésser ni serà obstacle pera que cada dia's comprengui més que las bases que integran lo nostre programa són las que forosament han de regenerar y salvar aquesta nació.

Y que la nostra causa fa cada dia més adeptes a Catalunya y a fòra de ella, és ben evident. Altras regions y adhuc la gent sensata de Madrid, van obrint los ulls, y en lloc d'etillar-nos de separatistes com fins ara havien fet, diuen que no deixem de tenir rahó y ja no s'contenten amb a lò de la descentralizació *bien entendida*, sinó que la demanan ben radical y fins arriban a aconsellar l'autonomia dels Municipis.

No hi ha res que questa tayfa de polítics y elements burocràtichs, que sols pot viure dintre l'atmosfera corrompuda que's respira a Espanya, y que veyen qu'el triomf de las nostres ideas representa l'anorrement de la seva hegemonia, se complagui en desitjar la mort del Catalanisme; deixemlos que cridin y que s'esbar-

geixin: la seva forsa és de desesperació y la nostra és la de la rahó y de la justicia. Mentre ells perden lo temps cridant y desesperantse, nosaltres seièm més pràctichs treballant pera que la nostra Catalunya siga cada dia més forta y més respectada, y no hi ha dubte que qui té la forsa de la rahó té la causa guanyada.

Somnis y realitats

La nit era placèvola; en veritat que donava gust donar toms per l'Esplanada. Y què coses havíam dit y què ben arreglada l'havíam deixat a la nostra pobre Espanya uns quants amics y jo! Res havíam guardat pera tractar-ho l'ensendemà: La forma de govern, la justicia, l'administració, l'exèrcit, la marina, l'instrucció; tot, en fi, havíat objecte de discussió, dels nostres afanys y paternals cuidados. Tot quedava com una bassa d'oli, governants y governats.

Y ab quina satisfacció, després de tantas penas presas en bé de la patria, nos havíam despedit, desitjants nos mutuament una santa y bona dormida.

Bona nit, diguerem tots y cap a casa, los uns ciutat amunt, los altres carrers avall.

Tenia són, molta són... Avuy si que dormiré de gust; perquè, amable lector, has de saver que tinc lo vici de parlar sol; no n'havèrem posat pocas de coses en clar. No hi ha com l'enlairada contoversia entre gent que s'han de valutar com nosaltres, perdonam; qui'n dubte hi ha, de la discussió sempre'n surt la llum!

La llum que en aquell moment tenia jo a la mà'm mostrava la poch agradívola figura que jo feia en *toilette* nocturna reflexantla sobre un mirall que, penjat a un pany de patet, feia de quan en quan servir pera veure si la meva estatura era o no era presentable; dòcil instrument que a l'home tan sols li ensenya lo que ell vol veure y que, solícit, li amaga l'arruga de son front, los cabells blanxs de sa testa, l'esquena acotxada, la caiguda de las descoloridas galtes, los signes tots d'inevitabile decadència que forosament presenta'l pobre diable que camina cap a la cinquantena.

Malhumorat per l'atrevidament de l'espí que, faltant a tots los respectes deguts a una persona, era en aquells instants prou desvergonyit pera mostrarme lo que era, la trista fatxa que tenia, totes mas ideas alegres me fugiren, s'envolà també'l sentiment d'intima satisfacció que, aquella nit me presidia, y plè d'idees tristes lo cap, lo cor més negre que una fumera negra, caigui demunt del llit apagant lo llum d'un catellot que feu caurer l'espelma a terra ab un soroll tan sech que, ja mitj endormiscat, me recordà aquells esfereïdors sonits de boixets, que diu, que fan las calaveras quan, en dansa macabra, se posan a festejar l'arribada d'algún nou condemnat.

Quina dormida! Ab horror la recordo. Y què grabada m'ha quedat en la memoria aquella nit terrible! Y quin pes al meu demunt! Espardit encara'm tremolan las mans a l'agafar la ploma que ha d'omplir mitja dotzena de quartillas.

Oh! si ho sapiguessih! Encara la sento aquella mà de ferro que's posava sobre mon front fent sentir aquells suplicis llegendaris de las justicies de l'antigor. Semblava qu'el cervell me volgués fugir del cap tan apretat com hi estava per la presió d'aquella mena de mordassas.

Què'm volia aquella grapa d'acer quin amo no podía jo ovirar en aquella foscar?... perquè, indubtablement, a algú perteneixia la manopla y que ben clar ho manifestava que sos desitjos envers mi no eran pas gaire amistosos.

Oh! quinas gotas de suor més fredas queyan de mon front, glassat per

l'espant que augmentava sens cessar la ventada que de quan en quan feia sentir l'aleteig d'alguns moixonots, sens dubte un vampir, fidel compagny del meu butxi invisible.

Y quina remor! Udols de feras, sonats inarticulats que sols podia procedir de bestias desconegudas, de monstres rabiosos que sobre de mon pobre cos se volian abatre.

L'espant meu fou infinit al sentir apropi meu, al meu damunt, los bramits y las petjades de tota aquella invisible corrua de diabòlicas figures quina alè pudia y enfebrava mon pit que cremava mon cos y l'omplana d'inxmunda, visciosa baba, mitj desrossat ya per innombrables xarpadas d'aquells monstres ignots, emissari, sas dupte, de las furias infernals.

Per fi, una veu que semblava pertanyia a un ser humà arribà a mi; son retrò fent trontollar tota la casa y al soroll de son terratrèmol totas las visions esgarrifoses que, fins, allavors, havíen trasbalsat mon enteniment, fentli sofrir mil horrors, emmudiren, com si totas estessin a sas ordres. Un silenci de tomba a mon entorn se feu y mentres lo guant de ferro m'apretava més y més la testa, mes semblà entendre la terrible veu que deya:

—Escola, que no'm coneixes? Soch Freixa, aquell de las criatures. Soch Castellar, lo polítich eximi, lo gran transformista sempre consequent. Soch lo representant de la colla de cacichs y caciques que infestan la nostra terra. Soch lo fit de l'imatge, l'encarnació de la paperada caciquista que'n temps de perill s'ajunta, s'arreplega formant un sol cos invulnerble, inmensament gran y fort quan se tracta de defensar algun dels companys fideis, atacats indignament per las vostras fullas, pels vostres resinosos pasquins, dignes sols de la guerra. No ho tornis a intentar tú y tots los altres estúpits visionaires, de ferir nostres amics perquè'l castiche seguirà fulminant. Aqueixa mà que avuy perdonar, no perdonarà demà y aquesta guantada serà un altre jorn mall, martinet y enclusa a la vegada que ab l'incomensurable forsa de son poder que vé del centre, ahont radican les més sanas y tremendes energies, vos deixarà esgrunats.

Tanta congoixa me deixá absudit y conmugut. Desvetllat, ni un sò pogué trencar y encara impressionat per somnis tan pesats vingué la llum de l'auba a ferir ma vista. Beneida matinada que acabava una nit d'espants

La ventolera somriu y tant sols lo malestar propi d'una nit intranquila me quedava. Era tot pura fantasia; las amenasses y maledicicions d'aquell mal genit poca impresió causavan ja, acostumats com estem a sentirlos sosuds, sas iras y sa rabia.

Avansa lo caciquisme a sa ruina decidida y ja moltas vegadas ni gent té per presentar. Semblant en això als artistas bunyols y faltats d'inspiració, ja no li queda casi sempre altre remey que reproduir-se y multiplicar-se a si mateix o anar a la província veïna (a la madrastra com diuen ells) en busca dels *deshos*, dels materials que allà no han pogut *fraguar*, de las inutilitats rebutjades y dels personatges buits y vanitosos que per los indrets barcelonins no han pogut trobar lloc; milloca y panelles a l'hora, que lo mateix cremaran un ciri a Déu com al diable.

Lo Doctor PALAUET.

Una conversa ab S. E. Motono

Embaixador del Japó a París

Hi ha actualment a Europa dues corrents d'opinió sobre'l Japó y los japoñesos. L'una no fà més que admirar son magnific desvetllament; la altra té per norma estar sempre en guardia contra las apariencias de ci-

viliació d'un Nippon barbre, ferotge ab careta d'hipòcrita cultura.

A fi d'klärir los dubtes que una vegada portavan a ferse partidari dels admiradors dels japoñesos y altres a convertirse en un dels seus més decidis contraris, un redactor del *Figaro* de París tractà d'intervistar a Sa Excelència Motono, un dels japoñesos de més valua y actualment representant del Mikado a París.

Li dirigí en Motono que comprendia perfectament que's francesos fosseren partidaris dels russos, essent sos aliats, però que no era rahó suficient aquesta para que haguessin de considerar los japoñesos com un poble semi-barbre, mal guardador dels devers que tot poble civilisat té envers los veïns, essent tan més d'extranyar quan, no hi ha encara molts mesos los francesos no s'amagaven d'expressar públicament son entusiasme y sa admiració pels japoñesos.

—Total perquè! Per haver, al vostre dir, faltat al dret de gents, atacant traïdorament y sens previa declaració de guerra l'esquadra russa a Port Arthur, a Chemulpo, y per haver fet us del sistema de senyals propis de aquests últims per acostar-se traïdorament als forts. Vos desfaré un per un tots aquests càrrechs. Respecte a l'atach de Port Arthur, havém fet lo mateix que feran los russos quan, en 1853, destruïren la flota turca a Sinope. D'igual manera obrá Russia ab Turquia en 1877 y los mateixos Estats Units també atacaren a Espanya abans de la declaració de guerra. En l'immensa majoria dels cassos, las hostilitats han comensat sempre abans de las declaracions oficials. Ja feya dies que las relacions diplomàtiques havian cessat y los russos devian saber a què atendres. Los japoñesos havian de fer lo possible pera que desaparegués lo poder naval rus y la Corea no era considerada per ningú com país neutral; per consegüent tampoch ho eran los ports, y és avuy a la Manxuria, país neutre, que's desenrotllan los aconteixements. Respecte a l'ús de senyals russas no'n parlarem, perquè la mateixa Russia que té tant d'interès en acusarnos dels crims més negres, ni tan sisquera n'ha volgut fer menció.

Que sóm un poble extraordinariament ferotge, sanguinari! Que fà dos mil anys que no fem més que donar exemples d'aquesta barbarie terrible! Desenganyeuvs, senyor Redactor, tots aquests fets sagnants no són més que conseqüències de la guerra y al cap de vall no són més que història antiga. Tots los pobles han tingut èpoques d'atrocitats; recordéu la vostra història dels segles XVI y XVII. La nit de Sant Bartomeu, per exemple, potser no té igual en nostra història japoñesa.

Y l'Inquisició, donchs? May, en lo temps del Japó barbre hauriam inventat los suplicis que infligíau als que no pensaven com nosaltres, ni vos consento que hi pugui haver paritat entre la vostra crueltat y la nostra. En aquest punt sou los amos.

Deixemla, donchs, aquesta ferocietat tan decantada, y passémhi als progressos polítics. Aquesta superioritat sobre nosaltres data de molt més temps que 100 anys, tot se feya en lo vostre país com en lo nostre. Les llibertats polítics gairebé no existían y en la nostra terra lo cambi polític s'efectuà sense verdaderas revolucions, sense fortes sacudidas. Se veié la necessitat imperiosa d'una Constitució y l'Emperador ne promulgà una que no és precisament semblant a las vostras.

No hi ha que exagerar; al cap de vall ja sabéu que apena nos separen un segle. Abans, nos barallavam, nosaltres vos barallavau y encara avuy ho feu, y nosaltres ja no ho fem.

Lo redactor del *Figaro* un bon xic picat de las atrevides explicacions que li donava Sa Excelència, ne volgué protestar del tò depresiu ab que

s'expressava y continuà preguntantl': —Com vos expliquéu, li digué, que haguèu estat sumits en l'ignorància durant tants segles, y que sia en Occident ahont són nadas totes las ciències y tota la civilisació que avuy vos veieu obligats a copiar?

—M'ho explico per rahons politicas. Volíam ser lliures y amos de casa nostra; l'exemple de molts pobles orientals que, no haventse sapigut guardar prou bé, havian perdut sa libertat, nos havia escarmientat. Així és que, isolats de tothom, estavam ignorants de lo que passava arreu. Però ha vingut la reacció; lo odi y la desconfiansa han desaparegut, y l'europeu se troba avuy al Japó en seguretat completa y sos drets que avuy encara no són los mateixos que els nostres, s'anirán poch a poch igualant, puig aquesta és la tendència. Creyèume que si haguessiu de judicar de vostra hospitalitat per les amoretas que pels carrers d'aquesta terra nos sentíem de quan en quan, no tindriam gaires motius de ben parlarne. A més, fóra tonto'l tractarlos malament, si sá ja més de trenta anys que no fem altra cosa que ferne vindrà a casa nostra per ensenyarnos.

En quant a les ideas disolvents que en tots los vostres païssos fan posar en tela de judici los més als y segurs poders, poch camí han fet a casa nostra y ningú somnia en fer objecte de discussió la personalitat de l'Emperador ni'l respecte degut a sa persona sagrada.

Lo patriotism del japonés res deixa que desitjar. En nostre país se han vist sempre vers exemples d'héroisme; soldats y generals marxant a una mort segura a fi d'assegurar la victòria. A la vista teniu les probatutras d'embottellament de Port-Arthur; milers d'homes s'ofereixen per ferse matar y respecte al desprecí de la mort, lo Japó ha guanyat indubbiamente lo record del món.

Això no vol dir que aquest desprecí de la mort hagi de portar necessàriament lo desprecí de la vida dels altres. Ne teniu la prova en los pochs homicidis que's registran, y la criminalitat és més petita al Japó que en molts parts d'Europa. En quant als detalls horribles dels vostres assassinats, aquests còssos tallats a trossos y demés refinaments de cruelets, a casa són totument desconeguts.

Si passèm a la moral de las familiars vos puch assegurar que hi ha molt més respecte a casa nostra; un pare no's veu may en lo cas de defensar la seva autoritat. La fidelitat, la sumisió de les dònans és admirable y l'adulteri és molt escàs, ben al contrari del vostre París ahont sembla que sia admès com a una cosa molt natural.—

En questa forma anà seguint Sa Excelència endressant al redactor una veritable filipica. Aquest, plé de paciencia y qui sab si convensut, volgué apurar la sèrie de preguntes que havia anat a posarli.

—Creu S. E. que'l japonès plé de joveñil ambició fóra capás de galvanizar lo còs adormit del caducimperi xino; de ferlo capás d'una resurrecció? Sembla que'l Japó poch a poch s'hi va infiltrant; milers d'instructors hi ha en son exèrcit; professors japonesos cuidan sus escolas y los grans centres d'educació de Tokio són també plens d'alumnes xinos. En una paraula, és veritat que'l Japó intenta fer ara ab la Xina lo que la Europa ha fet ab ell?

—Es cert. Quin mal hi ha ab això? Qui ho impeditia?

—L'Europa ho pot impedir si se'n adona de l'inminent perill que corre.

—Còm' digué'l japonès. L'Europa s'oposaría a la civilisació? Y ab qui dret?.... Ah! ja sé; lo *Perill groch!* No comprench com podéu temer una tan gegantina, tan magnífica resurrecció d'una rassa barbre. A més que si aquest perill és real, és efectiu, no'l podréu pas impedir. Ningú l'aturarà la marxa de l'Historia.....

Si la rassà groga després d'haver arribat fá ja milers d'anys al summum de la civilisació (allavors que vosaltres encara habitau los boscos verges de la Galia y la Germania), se desperta; si'l torn d'estancarlos y reposar vos arriba; s'hi ha hiverns y primaveraus per las rassas com n'hi ha per las plantas, tant se valdrá que feu com no.....

A fi de comptes, si esteu tan enigmàtiques de les conquestas modernes, de las lleys del progrés que havieu descobert, no teniu més que inclinarlos devant de la llògica irrefutable dels fets que són sa forrosa conseqüència.—

Qui sab lo que pensaria'l redactor del coneigut periòdic al surtir de aquesta conferència que en forma de crua llissó li havia administrat lo japonès espavilat que representa'l Sol Naixent a Fransa.

Potser que trist y compungit y pen-

sant ab las fortes trompades que van rebent sos *soi disant* aliats russos anava murmurant: Quàntas vegadas los que van per llana, tornan ben esquilats!

Lo Tambor

Y veusaquí l'història del tambor. Era un ben petit tambor, no pas més alt que's baylets heròichs que bateren la carga devant dels regiments de Valmy... Però era més vell; tenia vuitanta dos anys.

Ferm com ell sol, ull viu, caminar frèstec y movent los brassos encarrat com en la parada. No li mancava més que l'ortografia.

Vaig fer sa coneixensa en la petita vila normanda ahont feya mitj segle que l'avi Gardahant tenia las timbals oficials de Tambor communal. Petita vila de teulades puntudas y carretons ab escalas, ahont vellas mostres y trossos esculpturats penjant entorn de sa silueta ridícula, eran son sol adorno.

Sota las arcades d'una plassa, m'hi aparesqué plantat sobre sus camenes, lo kempis sobre l'orella, lo timbal al devant y'l nás sobre un paper, ahont ell s'esforçava en llegir la darrera ordre del senyor prefecte. Ell lo publicava ab una veu trencosa, tossosa y prima, quin timbre sembla residir devagadas en son nas, del que surtin de sobre las notes confusas, altras en las cavernas soterranias d'ahont los mots surtin esparverats.

Aquell decret versava sobre la circulació dels ve... ve... vecoli... velico... Ah! diable de mot! Lo bon home s'aturava, respirava, estosseava, s'adobava las ulleras. Era de veure sa cara amainada, sus ganyas ridiculas, sos ulls esparverats, ve... ve... vecilo... y per desferse d'aquell embull, per fi de comptes, renunciant a desxifrar aquelles silabas bárbaras se limità a dir: *elzèlera elzèlera*.

Però també, quina idea de fer publicar un bando sobre velocípedos en aquell adorno d'estampa antiga y de carretons ab escalas!

Ram, plam, dos cops de manetas y l'avi Gardahant anà a posarse a la cantonada d'altres carrers ab arcades, ahont tornà a comensar la prosa prefectoral, a modular ab sons de flauta escardada y contrabaix destrempat, ensopegant a cada mot, deturantse sorpres a la mellor d'una frase y desembarassantse finalment de son pasme y de sus engunias ab son alegré y elzèlera y elzèlera.

Las gorras inclinadas en las antigas finestras, l'escoltavan respectuosament. Tres baylets y dos gossos marcharen darrera son timbal...

Així fou com vaig véurel per primera vegada.

**

Dos altres croquis del bon home. Era la distribució de premis de l'escola pública. Baylets rissats, mares endiumenjadas, garlandas de boix al llarch de las paretas. L'avi Gardahant, provist de son tambor, tiess al peu de l'estradó sobre'l qual un senyor vestit de negre pronunciava un discurs. L'avi Gardahant escoltava atentament, cotx lo cap, baixos los ulls, y quan s'entussiasmava per un període eloquent, ho feya entendre un redoble de timbal: aquesta era sa manera d'aplaudir.

Veusaquí'l 14 de Juliol. Seguim a l'avi Gardahant. Dú un kepis nou y son pas és més marcat que de costumbre. Los redobles tenen un caràcter més magestuós y veritablement patriòtic. Solemne, deturantse a cada travessia. La gentada, assedegada de diversions, s'apreta a son entorn. Y'l bon home llegeix lo programa de las festas que tenen lloc aquell dia... a París.

La gentada entusiasta crida «Visca la República!»

Així celebra la festa nacional la petita vila. Tothom sembla encantat.

Aquests eran los redobles administratius. Però no eran pas los més hermosos.

Hi havia en la petita y vella vila, com embalsamada en lo passat, cosas animadas y frescas que semblaven escapar-se del quadro: un rajoli de agua corrent, testos de geranis florits al brançal de las finestras y dins las vellas cases, cors joves, latents per joves somriures... Es veritat que ells eran senzills; y més senzill que tots lo fil del carreter Belhomme, qui's consumia per una rosseta y no gosava declarar-se.

L'avi Gardahant, qui no veienti prou clar per llegir los bandos prefectorials, havia tingut la vista prou fina pera oviar sos ulls tristes y l'imaxe que hi duya impresa,

—Gran papanata, pensà.

Mes això li feya pena.

Tant, que un dia interpellà al timit enamorat.

—Eyl vehinet, què tenias que suspiravas tant fort anit? M'has despatat...

—Era de mal de dents, digué'l noi confús.

—Per aquest mal jo coneix lo dentista. Té rissos d'or al coll, y un somriure sobre las pestanyas.

L'altre, roig, pàlit...

—Que voléu dir ab això, avi Gardahant?

—Vaja, tonto! Ves a trobarla, què esperas?

—Ay! avi Gardahant, may sabré dir-li un sol mot.

Lo vell somrigué de totas sus arrugas. Tingué una idea.

—Escola noi: sigas aquest vespre sota las finestras de la rossa; ja què tu no gosas, jo parlaré per tú.

—Vos?

—Sí, jo, lo vell... Tu veurás, resgat, de quina manera's fa això.

Després de sopar, fanals apagats, lo galant era a son puesto quan arribà l'avi Gardahant. Lo bon home portava son timbal.

—Pòsit aquí, mut, devant la finestra. Jo ja m'amago... Atenció! Comença la declaració.

Y plam, plam, dolsament en la fosca, lo timbal se posà a parlar: redobles trémuls com una plegaria, copeys lleugers que semblaven *requebros*, mots dolsos, després golpeigs més ràpits, més urgents, la carga amorosa. La caixa parlava; la caixa cantava com un tamborino de Provença. Ella deixantse portar per una forma tant tendre que no hi havia medi de resistir... Donchs bé! per los timbals oficials, era allò una hermosa feyna.

La finestra s'obrí. La rossa s'inclinà envers lo galant: somrigué. Lo tambor acabava de ferli apendre... lo que sens dupte ella havia endevinat.

**

L'avi Gardahant rondà pel casament. Ell marxà marcial al cap de la boda, guarnit bé de cintas lo timbal.

A l'endemà demà devant la finestra de la cambra nupcial, rondà la diana als joves esposats.

Y rondà pel bateig, bracejant, saltant, dansant, fent gambadas... Ah! quan més preferia aquell treball que no pas haver de llegir decrets sobre los *vecoli, velico, etz., etz.*

Y un dia no rondà més, perquè se'n anà sobre un carro lúgubre, vers un país ahont no estan en vigor los bandos del senyor Prefecte.

Lo timbal cubert de glasa fou posat sobre'l carro mortuori.

Y sentia, a intervals, la pell d'ase, resonar sordament. Ab l'ajuda dels sots de la ruta, lo timbal redoblava tot sol, la darrera marxa de l'avi Gardahant.

JEAN MADELINE.

(Traducció d'A. Bonet.)

Comentaris

Sobre la "decisió"

La *decisió justificada* que ha fet que's elements opiners se desdissin a cambiar de camisa, política s'entén, nos ha donat molt que pensar.

Serà que s'han tornat demòcratas? deyam nosaltres.

No, perquè al cap de vall no han fet més que deixar un marquès y tot seguit arreplegarne un altre.

Decididament, no és pas l'odi a la aristocracia lo que's ha mogut; los marquesos no'ls volen deixar de cap de les maneres.

Donchs, qui serà?, que no serà?

Que salga el autor d'aquest libreto, cridarem.

Que surti sa mare que la volèm coneixer, com deya en *Pastetas en Toreros d'Hivern*.

En vista d'aquestes evocacions als esperits d'*'Ultra tumba* y fent ús de unas paraules sacramentals que varrem aprendre llegint un llibre antic molt rebregat, va comensar a surgar una fantasma, una visió somrient que poch a poch va anar prenent forma corpòrea. Nos va semblar reconeixer un senador molt conegut de l'impèri territòri còs de compromisaris y de ningú més, home tot perfumat, de cara placívola, d'ulls cayents, antic planista, ex-polaviejista, regionalista, silvelista, villaverdistà, maurista, mariànoista y no sé quantes coses més; un evolucionista, en fi, de primera forsa que sembla que pretén fer mourer la política provincial donant voltas al manubri desde la ciutat dels comtes.

Aquí no's tracta més que d'estar bé ab tothom; s'entén ab tothom que sia polítich y disposi d'algún compromissari y als demés y alla provincial donant voltas al manubri desde la ciutat dels comtes.

Aquí dió fin al sajinet... més ben dit, no s'ha acabat, perquè les cinquè criatures segueixen encara recullidas per las dignas personas que se condilen de l'abanion, y cal, y és necessari, que la Diputació arregli aquest assumptu d'una manera definitiva.

Sent amich d'en Maura, de Maria-

nao y dela republicans de Reus, ja's té la reelecció assegurada, que és lo que's tracta de demostrar. Y que bonich és divertirse fent barallar la gent de lluny, com més lluny millor, y mentrestant va madurant la poma que ja menjarà quan estigué a punt.

Tocant botons per aquí, per allà, se fa tot lo que's vol. No hi ha més que un inconvenient; a voltas se sol equivocar lo que opera a una distància d'un centenar de kilòmetres y en un moment d'etzezellada's pot perdre tot lo treball a tanta costa portat a cap.

Això'n recorda un fet últimament ocorregut als Estats Units. Fa pochs dies s'ha inaugurat l'exposició de *Saint Louis*, ahont un intelligent arquitecte ha instalat uns jochs d'aigua d'efecte verament extraordinari que'l president Roosevelt tenia d'engegar de son palau estant en un moment donat, sabut de tothom. Una multitud compacta's passejava, badant de asi y d'allà, esperant lo moment desitjat de veure los efectes fantàstics que havia de produir l'aigua surtint de tot arreu, formant tota mena de cascades y fonts y rius ab colors de tota classe, quan, de sopte y sense avisar a ningú..... paf..... se posa en moviment tot aquell món aquàtic y tota aquella munió de babaus, esmaquets, corren en totas direccions rebent una remullada tan inesperada com fenomenal. Era quel president Roosevelt atrafegat ab altres coses que no tenia'l relloge arreglat ab l'hora de res, perquè perduda la nacionalitat del ví preparat y embarcat en la zona neutra, pagarien per la columna més alta de l'aranzel a l'esser importants en algun port extranger ben situat.

Diuen que lo que abunda no dàna y baix aquest principi no faria cap més a Barcelona ni aquí una moderada zona neutral, o bé uns Depòsits Generals, ab reglamentació y facilitats ben amplias, a tots los ports; però per lo que's refereix als vins, que sembla interessant a Cisco, potser nos trobaríam que tampoc nos serviria de res, perquè perduda la nacionalitat del ví preparat y embarcat en la zona neutra, pagarien per la columna més alta de l'aranzel a l'esser importants en la major part de nacions convidadoras.

En fi, Cisco, no t'hi amonis, que's podrían tornar los cabells blancs y dedicat a las cròniques casolanas, que encara que fassin agafar són, resultant menys pesades.

—Ah! Y no sigui tan optimista assegurant que al tres per cent se trobaríen infinitat de capitals pera construir molls, magatzems, tallers, etcetera, etc. Potser si arribés lo cas no'n trobaríam gaires...

Cosas de "Cisco"

Se coneix que l'ensopidot Cisco, lo desabrit croniqueur de La Opinió, ha pres nous aliados d'ensai nous horitzons... presupostivors. Cisco, que ha tingut l'atrevidament de tractar un assumptu tan complex com lo de la zona neutral; y tot pera veire, que si li concedeixen la zona neutral seria la puntilla per Tarragona...

No tant, no tant, amich Cisco. Barcelona demani la zona neutral, però lo que

Xacolates POBLET, de Tarragona

Aquesta antiga fàbrica pera complaure a sa nombrosa parroquia de Barcelona, ha establert en aquella ciutat un dipòsit, ahont los clients hi trovarán surtit de totes las classes que fabrica la casa **Poblet** y als mateixos preus que aquí.

Lo dipòsit està instalat en lo *Colmado Pelayo*, Rambla de Canaletas, 9, Barcelona.

més Cant de la Bandera, obra d'en Lluís Millet, quina composició fou molt bé interpretada pels nens. Los joves concertistes Buxó, López y Rábentos feren sentir las composicions de piano, violí y violoncello, dels aplaudits mestres Schumann Haydn, Griec; guanyantse perllongats aplaudiments. Los nens se repartien continuament las inspirades poesias dels malaguonyats poetes en Jacinto Verdaguer, Clavé y altres benemèrits campions de la llengua catalana.

Per últim la *Novell Planter* va sembrar bona llevor ab lo patriòtic cant dels *Segadors* que fou escoltat a peu dret pel patriòtic públic vilanovi.

La Junta del Centre Català y bona munició de socis acompañaren a l'estació als concertistas que marxaren ab lo tren de dos quarts de vuit, despedintse ab crits de Visca Catalunya y enlairán mocadors en proba del efecte y voluntat que pel *Novell Planter* ha sentit lo poble de Vilanova.

Desitjèm als iniciadors de dita festa que no deixin de la mà la corda que il·liga los bells cants de nostra terra, y que avant sempre en lo bé de Catalunya, arribarà lo dia que ab tota lluita podràn disposar de nostres lleys y drets usurpats per gent forastera.

Avant, donchs, Centre Català: lluita sempre en bé de la terra catalana, perque sembrant bona llevor, culturals bon fruit.

Lo Corresponsal.

Un acte benèfich

Hem rebut del metge especialista de Vilaseca D. Joseph Pascual, un atent comunicat pregantnos l'inscripció de la següent fórmula, quins resultats ha pogut comprovar l'esmentat senyor en tots los casos que l'ha empleada:

«Als senyors Metges.—Una recepta important.

Joseph Pascual, especialista que ha sigut de les febres gástriques y tifoïdeas, té'l gust, en bé de l'humanitat, de fer públich, que en lo curs de la enfermetat coneiguda per sarampió, ve de vegadas un retrocès o sia la desaparició casi completa de l'erupció, que ocasiona en pocas horas la mort de casi tots los malalts. En aquest cas, que és quan s'agravan ab rapidesa, se's donarà immediatament, cada hora, una cullerada de las de sopa, de decuit de quina loja de superior qualitat al que s'afegeirà una onsa y mitja de xarop o sucre, y's veurà que al cap de vuit o deu horas, si's dóna a temps dita medicina, se trobarán casi tots en lo període de convalescència.

Se prega no's molesti a l'autor qui, a causa de sa treballada salut, no pot contestar ni una carta.»

Revista de Revistas

No havent rebut lo número 4 de l'important *Revista Musical Catalana*, que Déu sab ahont dèu haver anat a parar, puig si ho preguntém als empleats de corredors, nos dirà'l carter que no l'han vist y si anèm a l'Administració que si hubiese venido se hubiera llevado y no'n treurem res més; no podem enterar als nostres lectors de son contingut.

Parlém, donchs, del número 5, que acabèm de rebre, en lo que don Felip Pedrell segueix son escrit sobre *Músics vells de la terra* y don Lluís Millet, la continuació de la seva crònica sobre *La Celestina*, del mestre Pedrell. *Extracte del Diari de J. S. B.*, traduit del *Monthly musical record*, per Vicens M. de Gibert y Sierra, donant compte d'una llarga y curiosa sentada musical entre George Handel y l'organista Bach, a casa de aquest últim. *L'Anacrusa en la Música moderna*, per Mathis Lussi, en la que segueix son treball de la Concordia entre'l compàs y'l ritme.

A dits articles de fondo segueixen una extensa secció (set columnas) de notícies musicals de Catalunya, devenint fer esment de las de Mallorca

donant compte de las resolucions del senyor bisbe, Ilm. Dr. Campins y'l Capítol de la Sèu, pera obrir una escola de cant gregorià y formació de una capella de música, corresponent d'aquest modo ab promptitud y fidelitat als manaments del Sant Pare. Sentim no poder dir altre tant d'aquí Tarragona, que res s'ha fet fins ara, que nosaltres sapiguem, peral restabliment de la verdadera música religiosa.

Porta després correspondencias molt nutridas de Berlín, Bruselas, Londres y Roma, aquesta última del P. Agustí Mas y Folch de l'Oratori de Sant Felip Neri, qui ostenta la representació del «Orfeó Català» en las festas conmemorativas del 13 centenario de la mort de Sant Gregori'l Magne, celebradas a Roma y que recomanèm als nostres llegidors, que vulguin estar al corrent sobre las novas disposicions respecte a la música religiosa; *Notas bibliográficas* y la secció de *Publicacions rebudas* en la que publica'l sumari de moltes revistas musicals italianas, francesas y alemanyas. La *Secció Oficial* del «Orfeó Català» y la continuació de la llista de las composicions rebudas peral Concurs de la *Festa de la Música catalana*, donan fi a aquest número de tan interessant Revista.

NOVAS

Aplech Catalanista a Constantí

L'Associació Catalanista d'aquesta ciutat d'acord ab valiosos elements de la vila de Constantí, una de las més xamossas y rialleras del Camp de Tarragona, està organitzant un aplech patriòtic que tindrà lloc, si res s'hi innova, lo prop-vinent diumenge.

A n'aquest acte, que ab tot y sa senzillesa verament catalana, tindrà gran importància, hi pendrà part elements y personalitats de las distintas associacions de la Comarca, essent probable que usin de la paraula no sòls alguns companys d'aquesta ciutat sino també delegats de las entitats de Reus Valls y Vendrell que hi serán convidades.

Falta ultimar alguns detalls, per qual motiu nos veyem privats de anunciar la forma y hora en que's farà l'excursió y'l programa de la festa, però podèm avansar que aquesta tindrà lloc a la tarda en un ampli local de l'esmentada vila.

La Junta Directiva de l'Associació Catalanista, cuidarà de posar al corrent a totes las entitats germanas, dels més petits detalls, y prega als socis d'aquesta ciutat que vulgan inscriures pera l'excursió, passin abans del divendres per l'hostatge social de 7 a 9 de la nit, pera facilitarlos hi tota mena de dades.

Han tornat de Madrid los delegats de la Cambra de Comers que hi anaren per l'assumpto dels alcoholos.

Dits delegats conferenciaren ab lo Sr. Osma, que's mostrà decidit a portar endavant son projecte, sinò s'arribava abans a un acòrt, ab tots los interessats.

Respecte als alcoholos que s'emplein en lo refors de vins que s'exporten, lo Sr. Osma, està ben decidit a que no paguin cap impost, donant totas las facilitats possibles pera aumentar l'exportació.

Tot això està molt bé—lo referent a l'exportació—pero lo difícil es que'l Gobern reglamenti la franquícia d'impostos d'una manera pràctica y senzilla que no fassi un ideal de la esmentada franquícia.

Opinem, donchs, que'l's exportadors, deuen vetllar constantment aquest assumpto a fi d'evitar que la llei se redacti en termes embrollats.

Continúan si bé no són tan nombrósos com abans los grups de gitans estacionats al carrer del Portafet, al mitjdia y al cap vespre.

No pararem un moment fins a conseguir que las autoritats fassin desapareixer aquells molestos hostes que enlletgeixen aquell punt, un dels més cèntrics de la ciutat.

Tenim entès que'l Colegi Medich-Farmacèutich d'aquesta ciutat està fent treballs verdaderament importants y reculleix valiosissims datos pera publicar una Memoria demogràfica de las inmmerables condicions climatològicas que reuneix Tarragona, lo que fa que junt ab los atractius que ofereixen sos monuments, sia visitada en lo transcurso de l'any per gran nombre d'extrangers.

Se vé observant d'un quant temps ensa, que l'affluencia de visitants aumenta cada dia, per lo que creyem que'l treball que voluntariament s'ha imposat l'esmentat colegi, resultará altament beneficiós pels interessos de la nostra ciutat.

Aplaudim de tot cor aquesta iniciativa que esperem veure coronada del més falaguer èxit.

-Neurastenia.—Neurastenia Sugrañes.

Avuy té lloc el Congrés agrícola del Vendrell. L'acte és de gran importància pera tot Catalunya, reunintse la major part dels centres de agricultors catalans y molts de las Balears confederats tots, com ja saben nostres lectors, baix lo nom de *Federació agrícola catalana-balear*.

La festa és pera nosaltres simpàtica baix tots punts de vista. Essent tots elements genuins de la terra, ha de resultar forsolament un aplech regionalista y per consegüent un reclam de primera forsa pera nosaltres.

—Convalecencias.—Ovi Lecitina Giol.

Molt ben impresionats sortirem lo diumenge passat de la conferència d'extensió universitaria que en lo Centre Federal d'aquesta ciutat donà lo nostre bon amich l'arquitecte En Ramón Salas y Ricomà.

Tractà de las moderns construccions en ciment armat y en paraula fácil, parlant ab la major naturalitat, sense cap mena d'ampulositats, donà a entendre a tota la concurrencia en què consistia lo nou sistema objecte de la conferència. Extense en llarg sèrie de consideracions totas ellas ben pertinents; citant exemples de varias nacions ahont està molt estesa aquesta manera d'edificar, acabà fixantse molt en lo convenient que fòra sa general adopció, especialment pera habitacions obreras, puig los materials que s'hi emplean són los que mellors resultats poden donar pera l'hygiene.

Felicitem de cor al Sr. Salas, qui a més d'haver obtingut generals aplaudiments, ha tingut lo gust de veure lo que la majoria dels conferenciantes de l'*Extensión* no han pogut encara oïvir, en una paraula, fosa concurrencia.

A l'acreditat establecimiento de begudas «La Batería» propietat de nostre amich D. J. Estil-las, acaba de montarshi un senzill y elegant aparell de nou sistema, pera confeccionar y servir tota mena de refrescos y begudas espumosas tan propias de la tempora d'estiu.

Lo nou aparell del Sr. Estil-las té sobre's fins avuy coneguts la ventaja de que funciona a la vista del públic, qui no pot menys d'admirar la netedat y precisió ab que's serveixen los refrescos.

Lo públic premiarà al Sr. Estil-las lo seu afany de proporcionarli comoditats y ventajitas de tota mena.

—Orfebreria religiosa y ornamentos d'Iglesia.—J. CABALLÉ GOYENECHE.

La distingida esposa de nostre bon amich D. Manel Font y Cabot ha donat allum ab tota felicitat una hermosissima nena que constitueix en aquests moments lo més suprem goig que poden fruitir sos afortunats pares.

Nostra enhorabona més completa.

—Pernils gallegos Sobressadas de Mallorca.

Sixto Villalba, San Miquel, 23.

En la darrera sessió celebrada per l'Econòmica d'Amics del País, de Barcelona, lo president senyor Pella y Forgas comunicà a la societat lo pensament, que ja havia exposat a la Junta Directiva y que aquesta havia fet seu, d'aprofitar l'oportunitat del projecte de reformas judicials que està preparant lo ministre de Gracia y Justicia pera exposarli la conveniència de crear un Tribunal Suprem que entengués exclusivament en recursos de legislació foral corresponents a las provincias Vascas, Aragó, Catalunya y Balears.

Ab molta precisió y llògica, lo senyor Pella exposà las rahons en què's fonamenta la petició encaminada a evitar que'l Tribunal Suprem únic que ara existeix se vegi obligat a entendre en tanta complexitat de casos com suposa l'existència d'aquestas legislacions forals y la legislació general impossible d'abastar per bon desitj que tinguin y activitat que hi posin los magistrats del Suprem únic.

Un tribunal suprem exclusiu pera las qüestions de caracter foral, no teint que repartir los seus esforços en tanta diversitat d'assumptos, estaria més imbuit de la materia en litigi y jurisprudència aplicable, essent garantia de major encert.

Aquest tribunal residirà a Saragossa, tant perquè aquesta ciutat vé a ser lo punt més cèntric entre las regions que tenen dret foral, com perquè això no hi hauria lloc a despertar suspicacias d'exclusivisme, que l'Econòmica està molt lluny de pretender.

Aquesta nit tindrà lloc a la favorescuda societat «Centre Català», un lluit ball, amenissat ab orquesta per distingits professors d'aquesta ciutat.

Augurèm bona diada y molta alegría en los joves.

Havèm rebut una circular firmada per los individus que componen la Junta organitzadora de las festas del Jubileu dedicat a l'Inmaculada Concepció y que tindrà lloc a Roma lo prop vinent any de 1905.

Tots los que vulguen figurar com a socis de las diferents categorías a que fà referencia la circular esmentada podrán ferho a casa del Rvnt. don Joan Cartanyà, secretari de la Junta delegada de Tarragona.

Es d'esperar que serán molts los devots que s'apuntaran en las llistas que ja s'han obert.

Fá dias que guarda llit lo nostre bon amich, lo conegut comerciant D. Joseph de Muller.

Celebrarèm que prompte sia un fòt son restabliment.

En delegació de Lo CAMP DE TARRAGONA assistirà a l'Assamblea de l'Unió Catalanista que tindrà lloc avuy y demà a Barcelona, nostre estimat company N'Albert Bonet y Mercader.

Tenim entre nosaltres, fa pochs días, lo conegut professor de banduria D. Carles Terraza, que tant agradables concerts ha donat variadas temporadas en aquesta ciutat.

Sembla que son principal objecte és atendre a la salut de la seva simpatique esposa, convalescent de llarga malaltia.

Benvingut sia tant distingit artista, al qui esperem tornar a aplaudir.

La banda del regiment de Luchana tocarà avuy, a la rambla de Sant Joan, desde las 18 y media a las 20 y media, baix lo següent programa:

Pas doble «Ecos del Pasado Caldirola.

Tanda de Valses «Bien amados», Valdeufel.

Opera «Il Pagliani», León Caballero.

Potpuri de «Aires Nacionales», Lucena.

Pas doble «Las amapolas», Torregrossa.

Avuy com de costum, a las quatre de la tarde, hi haurà tret de colom en lo punt denominat «Mas de Baró».

Cansat de probar específichs sens cap resultat, l'ún que m'ha fet surtit espesissim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

LA ACTIVA

Servei diari d'encàrrechs de Tarragona
a Barcelona y viceversa

DE

BOXÓ Y FORCADA

Direcció Central a Tarragona: Carrer de l'Unió, 7 (fins las 4 de la matinada) y carrer de la Nau, 9, fuster.

A Barcelona: Portaferrisa, 23, porteria y carrer d'Urgell, 25, baixos.

Cervesa

de primera qualitat, se serveix á preus reduïts en l'acreditat establecimiento

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y prèus econòmics.

Ibarra y C.ª de Sevilla

Línia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasajes, San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sorirà

L'ESPERANSA

Companyia anònima de segurs a prima fixa

Capital social: 5.000.000 de pessetas

Consell d'Administració

President.....	Don Joseph Ciurana y Cabré
Vic-president.....	Don Pere Company y Molins
Administrador general.....	Don Bonifaci López Muñoz
Idem idem suplent.....	Don Pere Rius y Fàbregas
Vocals.....	Don Joan Rovira y Palau Don Vicens Piera y Brils Don Joseph M. Lorjurt y Barbany Don Felip Durán y Piqué Don Vicens Aldrofeu y Prats Don Edelmir Borrás y Lozano Don August Vidal y Parera Don Lluís Massó y Simó
Gerent.....	
Secretari general.....	
Inspector general.....	

Direcció y oficinas: Rambla de Catalunya, 52

Delegat a la província de Tarragona: D. Emili Bessa, Real, 32.—A Reus y son partit: Srs. Massó y Ferrando

TALLERS d'Arts Sumptuaries DE FÉLIX RIBAS

Carretera Castelló, TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries.
Projectes y presupostos detallats de las obras que ho requereixin.

Emulsió NADAL

Es la mejor y más agradable

Única que conté'l 80 per 100 d'oli de feta de bacallá y glicerofosfats y hipofits de cals y de sosa.

Aprobada y recomendada pels Colegis de Metges y Farmacèutichs de Barcelona, mitjançant l'anàlisis dels Srs. Drs. Bonet, Catedràtics de Farmacia de Marítim y Codina Länglin, de Barcelona.

Es aliment concentrat, medicament tònic, estipulant del desenrotollo físich, creixensa d'òssos y surtida de les dents. Necesaria als nens, embrassadas, vells y persones débils; pera las enfermetats consuntivas, convalescència, diabets, tos, catarros, tissis, escròfulas, raquitisme, linfatisme y dolors; aumenta la lllet y la vitalitat.

DE VENDA

Farmacias y magatzems de drogas:
A Tarragona, Major, 14

Unió-36. Tarragona

Horas de classe.—PINTURA.—Classe era noys: De set a dos quarts de nou del matí.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de dues a les tres de la tarda.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set a dos quarts de nou del vespre.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim lò, que resistéix tota prova d'aparells ortopèdics.

Ademés, també té uns vanos ab pintats un rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer mellor, aproposit per regalos; causan gran admiració.

Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastòns, parassols de totas menes que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Centre de suscripcions

↔ DE ↔

SADURNI GINESTA

RAMBLA DE SANT JOAN, 38, TARRAGONA

En aquest acreditat Centre que més anys compta d'existeixencia a Tarragona en aquest ram, s'admeten suscripcions a totes las obres de **Literatura, Ciencia y Arts** de les principals cases editorials d'Espanya ja sia per quaderns semanales o a plazos mensuals.

SE SUSCRIU TAMBÉ A LA

Biblioteca popular de L'Avenç y a la Ilustració Catalana
Ilustracion Artística, **Album Salon,** **La Moda Elegante ilustrada,**
Ilustracion Española y Americana **Salon de la Moda** **La Última Moda.**
y a tota classe de **Ilustraciones, Periódicas y Revistas francesas, inglesas y alemanas.**

La Confiança

Establiment de queviures y dolços de

FRANCESCH BOVE

Carrer de l'Unió, 18 (CASA PALLEJÁ)
TARRAGONA

Gabinet y Clínica Dental

DE

A. PONS ICART

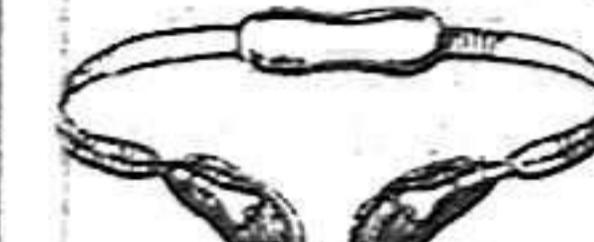
ST. AGUSTI, NÚM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivias.

Extracció de dents, caixals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emplomadures y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.

Gran fábrica de bragueros
24, Unió, 24

Herniados (TRENCATS)

Aquest establiment compta ab los avansos més moderns y pràctichs que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguères y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trencadures.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de las trencadures congènites y adquirides de l'infància y tot lo concernent a Cirurgia y a Ortopèdia.

Casa recomenada per tots los seixos metges que han tingut ocasió de conèixerla, tant per los gèneros de son catàleg com per los preus reduits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.—TARRAGONA

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilisant, elaborant los complets especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organio-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y terra a que deuen destinarse.

Despullas, tercerilla, etz., grans lleugums, etz.

COMISSIONS Y REPRESENTACIONES

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.—TARRAGONA

Joan Ruiz y Porta

Procurador

Mendez Nuñez, 16, 2. -TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Nuñez, 6

Tarragona, trimestre.....	1'50 ptas.
Foto.....	1'50 »
Extranjer.....	2'00 »
Número d'avuy.....	0'10 »

Anuncis a preus reduits

GÍOT

LECTITINA

OVT

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

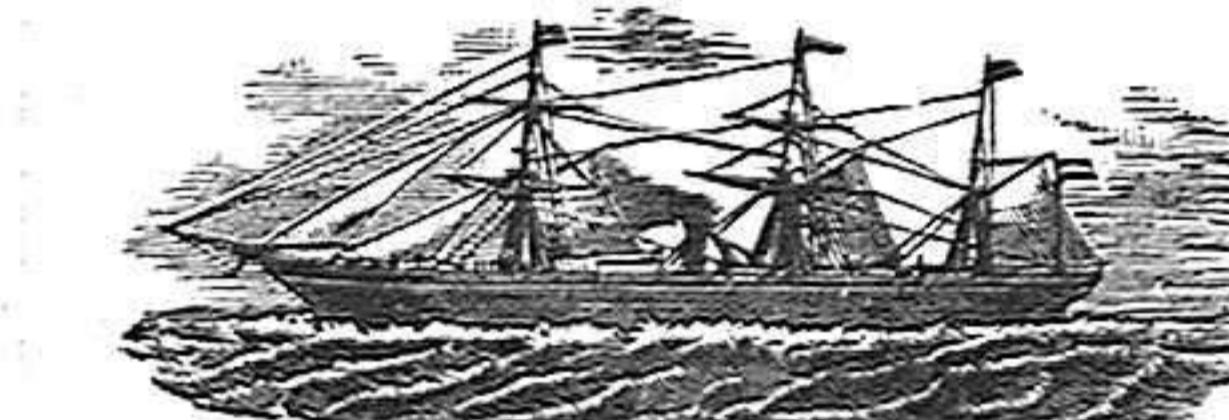
Real, 6, cantonada Rebollido, 20

En aquesta casa troba'l l'industria, l'agricultura y las arts, un complert assortit de drogas, sulfat y primeras materias pera abonsos ab riquesa garantida y d'importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la mellar marca

TARRAGONA

Farmacia Plana

al costat de l'antiga

CASA FIGUERAS

Real, 6.—TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquisits d'origen.—Complert assortit de medicacions pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aguas minero-medicinales

TARRAGONA

Serveys de la Companyia Trasatlàntica

Línia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Maig sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña, lo vapor **Alfonso XII.**, pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífic ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Maig sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y'l 29 de Cádiz, lo vapor **León XIII.**, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juny sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor **Montevideo**, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admitem passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic, pera qualis ports admitem passatge y càrrega ab bitlets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També càrrega pera Maracaibo, Coro, Carupano, Trinitat, Guanta y Camaná ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 21 de Maig sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas lo vapor **Alicante**, directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental de África, de l'Índia, Iava, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Juny sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor **Catalunya**, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canàries.—Lo 17 de Maig sortirà de Barcelona, lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor **M. L. Villaverde**, directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cádiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor **San Francisco**, pera Fernando Póo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dilluns, dimecres y divendres. Pera més informes dirigir-se a son agent **D. EMILI BORRÀS.**

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab flor tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pess.

A l'engrès importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra. AIGUA RAF SERRA

Aigua Raf SERRA